

NOTITIE

**ARBEIDSMARKTBELEID
VAN DE GEMEENTE TYNAARLO**

Oktober 2009

Samenvatting

De gemeente Tynaarlo wil in samenwerking met omliggende gemeenten arbeidsmarktbeleid verder ontwikkelen. De gemeente zet zich in voor het behoud van arbeidsplaatsen en wil een impuls geven aan de economie. Hierbij streeft de gemeente naar een integrale benadering van haar economisch-, sociaal- en onderwijsbeleid.

Ontwikkelingen arbeidsmarktbeleid

Landelijk heeft de krediet- en economische crisis geleid tot een stijging van de werkloosheid. De verwachting is dat in 2010 in Nederland 726.000 mensen werkloos zijn.

Extra kwetsbaar zijn mensen met een lage opleiding, jongeren zonder startkwalificatie en jonge vrouwen tot 25 jaar en vijftigplussers. Een lichtpunt is dat Nederland het beter doet dan omliggende landen en dat er een aanzienlijke vervangingsvraag blijft. Het beleid is erop gericht door samenwerking meer kansen te creëren voor kwetsbare groepen en voor sectoren die zwaar worden getroffen door de crisis. Voor Drenthe is onlangs het Regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid Drenthe 2009-2011 vastgesteld. Voor de uitvoering hiervan is €1,5 miljoen beschikbaar gekomen. Bedrijven, organisaties en de gemeente zelf worden benaderd door het werkgeversteam om nadere invulling te geven aan de uitvoering van plannen.

In Drenthe was in juni 2009 7.2% van de beroepsbevolking werkloos. Een jaar eerder was dit 6.5%. Tynaarlo doet het relatief gezien goed: nog geen 5% van de beroepsbevolking is werkloos. In februari 2009 zijn 536 mensen ingeschreven als niet werkend werkzoekend, 288 mannen en 248 vrouwen. Opvallend is dat het aantal ingeschreven werkzoekenden dan 6% lager is dan het jaar daarvoor. Toch is in Tynaarlo ook het aantal mensen dat korter dan een jaar staat ingeschreven toegenomen van 188 naar 251. Bijna 30% van de werkzoekenden is langer dan 3 jaar werkloos. In oktober 2009 werken ongeveer 100 mensen in de gemeente conform de Wsw.

In de gemeente Tynaarlo zijn ongeveer 8.500 arbeidsplaatsen. Naar verhouding veel in sectoren die minder worden getroffen door de crisis. Bijna 25 % van de werkgelegenheid bevindt zich in de zorgsector. Verder zijn ook de handel en zakelijke diensten sterk vertegenwoordigd (samen 33%)

De gemeente hecht aan een goede verstandhouding met het bedrijfsleven.

De beroepsbevolking in de gemeente Tynaarlo is aanzienlijk hoger opgeleid dan de rest van Noord-Nederland én dan het landelijk gemiddelde. 89 % van de beroepsbevolking in de gemeente Tynaarlo heeft een middelbare of hoge opleiding tegenover 75% landelijk.

Een kwart van de beroepsbevolking in Nederland is laag opgeleid, terwijl dat in de gemeente Tynaarlo (slechts) 11% is. Aangezien het vooral voor mensen met weinig opleiding moeilijker is om een baan te vinden of te behouden, staat de gemeente er in vergelijking met andere gemeenten relatief goed voor. De positie van vrouwen op de arbeidsmarkt in Tynaarlo is vrij goed. Dit hangt mede samen met het feit dat bijna een kwart van de arbeidsplaatsen in de gemeente zich bevindt in de zorgsector.

Doelstellingen en acties

Een belangrijk doel is arbeidsplaatsen te behouden en werkgelegenheid te stimuleren. De gemeente zet in op bedrijfsbezoeken, een gezamenlijke werkgeversbenadering en op duidelijke afspraken met de ISD, Alescon, scholingsinstellingen en welzijns- en zorginstellingen. De gemeente stimuleert startende ondernemers en heeft beleid ontwikkeld om het werken aan huis te stimuleren. Via de Ondernemersfederatie gemeente Tynaarlo informeert en faciliteert de gemeente ondernemers.

De gemeente wil kwetsbare groepen meer kansen bieden. De gemeente levert een actieve bijdrage aan het Regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid. Ook het bevorderen van arbeidsparticipatie van laag opgeleiden zonder startkwalificatie is een speerpunt. De gemeente richt zich met name op het optimaal benutten van de mogelijkheden in de sectoren zorg, recreatie en toerisme.

Via het werkgeversteam en Zorgplein Noord wordt samengewerkt om afspraken te maken met zorgaanbieders over de invulling van vacatures. De gemeente wil innovatieve ontwikkelingen op het gebied van zorg en recreatie en toerisme waar mogelijk ondersteunen. Zo wil de gemeente het recreatief-toeristisch bedrijfsleven daar waar mogelijk is faciliteren.

Tynaarlo is een forenzengemeente

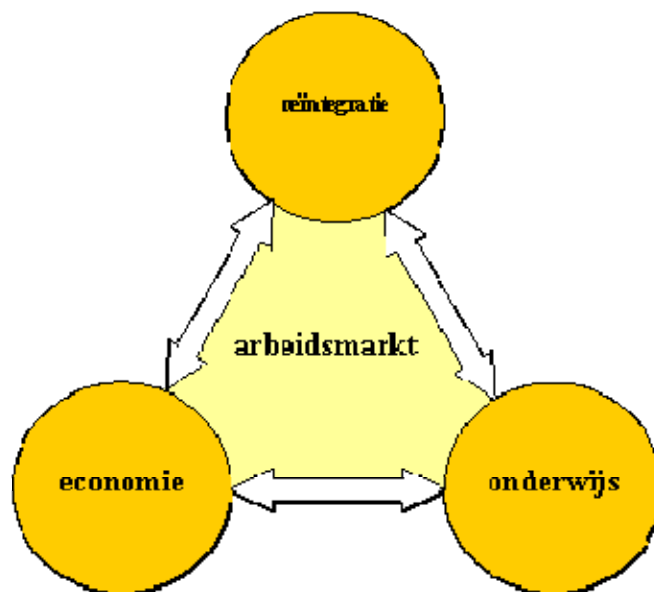
Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
1. Inleiding	5
2. Ontwikkelingen arbeidsmarktbeleid	7
2.1 Landelijk arbeidsmarktbeleid	7
2.2 Regionaal arbeidsmarktbeleid	8
2.3 De huidige arbeidsmarkt van de gemeente Tynaarlo	10
2.4 Lokaal arbeidsmarktbeleid	14
3. Concretisering arbeidsmarktbeleid.....	16
3.1 Korte termijndoelstellingen.....	16
3.2 Acties.....	19
3.3 Middellange termijndoelstellingen.....	22
4. Uitvoering.....	24
4.1 Organisatie en uitvoering	24
4.2 Dekking van de kosten	24
Bronnen	25

1. Inleiding

De gemeente Tynaarlo wil een impuls geven aan de economie en aan de lokale en regionale arbeidsmarkt. Daarom streeft de gemeente naar een integrale benadering van haar economisch-, sociaal- en onderwijsbeleid. Dit beleid richt zich op het faciliteren van werkgevers, werknemers, het onderwijsveld en de andere partners die actief zijn op de arbeidsmarkt. De gemeente stimuleert samenwerking tussen partijen op de arbeidsmarkt en samenwerking met andere overheden in de regio. De gemeente werkt tevens aan interne afstemming en aan samenwerking tussen afdelingen van de gemeente. We doen dit vooral door het initiëren en ondersteunen van projecten. Ook wil de gemeente via haar eigen personeelsbeleid invulling geven aan goed werkgeverschap.

Bij arbeidsmarktbeleid gaat het om afstemming van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. De gemeente heeft hierbij een regie- en uitvoeringsfunctie. Dit betekent dat de gemeente aan de aanbodkant zorgt voor arbeidsactivering, uitkeringspreventie en een goed geëquipeerd aanbod van gekwalificeerde werknemers door middel van onderwijs en bijscholing. Aan de vraagkant wil de gemeente de economische ontwikkeling ondersteunen door adequaat in te spelen op de toekomst. Dit kan bijvoorbeeld door regionale afspraken te maken over de inrichting en verkoop van bedrijventerreinen, het ontwikkelen van een effectieve werkgeversbenadering, het verlichten van de regeldruk en de ondersteuning van werkgevers bij het vinden van goede werknemers. Tevens wil de gemeente zich inzetten om arbeidsplaatsen te behouden.

De arbeidsmarkt strekt zich uit tot buiten de gemeentegrenzen. Het is van groot belang dat het arbeidsmarktbeleid regionaal wordt afgestemd.

De gemeente Tynaarlo werkt voor het regionale arbeidsmarktbeleid nauw samen met de gemeente Assen en de gemeente Aa en Hunze en het stedelijk netwerk Groningen-Assen.

De gemeente heeft in haar Collegeprogramma de volgende doelstellingen en acties omschreven:

Korte termijn (huidige collegeperiode tot voorjaar 2010):

- D1. Stimuleren van de lokale economie
- D2. Stimuleren maatschappelijk verantwoord ondernemen
- D3. Samenwerking met betrekking tot bedrijventerreinen in de regio Groningen - Assen
- D4. Stimuleren van werkgelegenheid in de gemeente, waarbij het accent ligt op de sectoren zorg en recreatie en toerisme
- D5. Stimuleren van de kleinschalige bedrijvigheid
- D6. Versterking van de relatie tussen ondernemers en de gemeente
- D7. Verbetering van de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt
- D8. Effectieve re-integratie van werkzoekenden

Acties:

- A1. Het meten van de tevredenheid van ondernemers binnen de gemeente (nulmeting).
- A2. Opstellen jaarprogramma werkbezoeken aan ondernemers
- A3. Actualiseren van de bestemmingsplannen bedrijventerreinen
- A4. 'Matchen' van werkzoekenden aan werkgevers via de werkgeversbenadering van Werkplein Noord
- A5. In beeld brengen van de re-integratie-inspanningen door betrokken organisaties

Middellange termijn (2009-2019)

- D9. Het realiseren van een beoordeling voor de gemeente van de ondernemers met tenminste een 7
- D10. Het realiseren van het laagste werkloosheidscijfer van de provincie Drenthe (gebaseerd op de cijfers van CBS/UWV)
- D11. Het terugbrengen van de jeugdwerkloosheid
- D12. Terugbrengen van schooluitval naar 0 %
- D13. Het realiseren van het (relatief) hoogste aantal stageplaatsen van de provincie Drenthe
- D14. Het wegwerken van de wachtlijsten bij de sociale werkvoorziening en het creëren van werkervaringsplaatsen voor mensen die ver van de arbeidsmarkt staan

Leeswijzer

In Hoofdstuk 2 komen het landelijke, regionale en lokale arbeidsmarktbeleid aan de orde. Ook wordt ingegaan op recente ontwikkelingen op de arbeidsmarkt, waaronder op de gevolgen van de economische crisis. In Hoofdstuk 3 volgt een beschrijving van projecten en acties die de gemeente wil uitvoeren. In Hoofdstuk 4 komt tenslotte de organisatie en uitvoering van de projecten aan de orde.

2. Ontwikkelingen arbeidsmarktbeleid

In paragraaf 2.1 en paragraaf 2.2 staat een overzicht van het landelijke en het regionale arbeidsmarktbeleid. In 2.3 komt de arbeidsmarkt in de gemeente Tynaarlo aan de orde. In 2.4 wordt ingegaan op een aantal recente ontwikkelingen op de arbeidsmarkt, waarbij ook globaal de gevolgen van de huidige economische recessie in beeld worden gebracht.

2.1 Landelijk arbeidsmarktbeleid

Het kabinet Balkenende IV streeft ernaar om binnen de regio's in Nederland beter samen te werken bij het vervullen van vacatures. Doel hiervan is om werkgevers zo snel mogelijk in contact te laten komen met geschikte kandidaten. Het kabinet heeft zijn visie verwoord in het beleidsprogramma 'Iedereen doet mee'. Kern hiervan is het bevorderen van regionale samenwerking, een betere afstemming van werkzaamheden en verbetering van de kwaliteit en effectiviteit van de dienstverlening. Het doel is om overall in Nederland regionaal arbeidsmarktbeleid te voeren dat aansluit op de 'natuurlijke schaal' van de lokale/regionale arbeidsmarkt. Hiervoor is door het rijk en de VNG het bestuursakkoord 'Samen aan de slag' gesloten. Aan de gemeenten is gevraagd om in deze kabinetsperiode 200.000 mensen extra aan werk te helpen en de arbeidsparticipatie te verhogen naar 80% in 2016. Het streven is om van deze 200.000 mensen het aantal bijstandsgerechtigden met 75.000 en het aantal niet-uitkeringsgerechtigden ("nuggers") met 25.000 te laten dalen.

Landelijke ontwikkelingen i.v.m. economische crisis

Het kabinet heeft extra middelen ter beschikking gesteld voor Erkenning Verworven Competenties (EVC), Werktijdverkorting (WTV)/deeltijd-Werkloosheidswet, scholing, re-integratie, jeugdwerkloosheid en schuldhulpverlening.

Het kabinet wil werkloosheid zoveel mogelijk voorkomen. Extra aandacht voor jongeren en kwetsbare groepen blijft juist nu nodig. Jongeren die werken noch leren verliezen de band met de maatschappij. Op korte termijn leidt de economische crisis tot een forse stijging van de werkloosheid, vooral onder laagopgeleiden en voortijdig schoolverlaters. Andere groepen die getroffen worden zijn vrouwen tot 25 jaar (bron: ROA, 2009) en de 45 plussers (bron: Noordelijke Arbeidsmarktverkenning 2009). Hiervoor zijn extra maatregelen gewenst.

Gemeenten, UWV en werkgevers- en werknemersorganisaties zijn voor het kabinet partners om ook voor deze groepen kansen te realiseren.

Volgens recent onderzoek van het UWV zal het aantal werkzoekenden in 2009 en 2010 met meer dan 30% per jaar stijgen. Het UWV verwacht 726.000 werklozen in 2010.

Vooraf de marktsectoren industrie, bouw en vervoer maken problematische jaren door.

Lichtpunten zijn echter dat Nederland nog steeds het laagste werkloosheidspercentage heeft binnen de Europese Unie en dat de vervangingsvraag blijft. Er ontstaan nog steeds rond de 700.000 vacatures per jaar en er zijn nog steeds wel kansen voor werkzoekenden. (Bron: Arbeidsmarkt Journaal, augustus 2009).

Bestrijding Jeugdwerkloosheid

Landelijk wordt verwacht dat, mede als gevolg van de economische crisis, de werkloosheid onder jongeren zal verdubbelen. Daarom heeft op initiatief van het Ministerie van SZW en de VNG heeft op 29 juni 2009 de Jeugdwerktop plaatsgevonden. Wethouders van alle 30 grote arbeidsmarktregio's hebben een intentieverklaring ondertekend om de jeugdwerkloosheid te

bestrijden en actieplannen te ontwikkelen. Ook is in september 2009 het regionaal Actieplan jeugdwerkloosheid Drenthe 2009-2011 opgesteld. Op 28 oktober 2009 hebben bestuurders van de gemeente Tynaarlo, Aa en Hunze en Assen de aftrap gegeven voor het regionaal werkgelegenheidsplatform. Om regionale initiatieven uit te voeren, is landelijk €153 miljoen beschikbaar gesteld. Voor de arbeidsmarktregio Drenthe betekent dit een bedrag van €1,5 miljoen voor 2009. Drenthe wil verder via ESF extra middelen te verkrijgen om de jeugdwerkloosheid te bestrijden.

2.2 Regionaal arbeidsmarktbeleid

In december 2007 heeft het portefeuillehouderoverleg arbeidsmarktbeleid van de Regio Groningen - Assen ingestemd met de notitie "Een werkend netwerk in de regio". De notitie is opgesteld naar aanleiding van het bestuursakkoord van het rijk en de VNG. Kern daarvan is meer mensen die een bijstandsuitkering hebben en meer nuggers aan het werk helpen.

Het UWV Noord-Nederland verwacht dat er in Noord-Nederland in 2009 13.800 minder banen zijn. Dat is een afname van 1,9%. De verwachting is dat de krimp zich in 2010 verder zal voortzetten met een extra verlies van 12.300 banen (-1,7%). Desondanks doet het Noorden het in vergelijking tot de rest van Nederland iets minder slecht.

Het UWV verwacht dat de regio Groningen/Noord-Drenthe 39.300 niet werkende werkzoekenden telt eind 2010. De werkloosheid stijgt snel en vooral de technische sectoren moeten een veer laten in het noorden. Ondanks de recessie zal de zorgsector behoefte hebben aan de instroom van nieuw personeel.

In juni 2009 is 7,2% van de beroepsbevolking in Drenthe ingeschreven als niet werkend werkzoekend. Een jaar eerder was het NWW-percentage van Drenthe nog 6,5%. Het aantal werkzoekenden neemt dus fors toe. Zo is de instroom in mei 2009 met ruim 4000 personen fors hoger dan de krappe 3000 instromers in mei 2008. (Bron: Arbeidsmarkt Journaal Noord).

Tabel 1. Ontwikkelingen NWW bestand Regio Centraal Groningen (RCG) en Noord-Drenthe (ND) per gemeente

ONTWIKKELING VAN HET NWW BESTAND PER GEMEENTE RCG/ND GEBIED										
	februari 2008			februari 2009			+/- in %		+/- in %	
	man	vrouw	totaal	man	vrouw	totaal	man	vrouw	totaal	
Aa en Hunze	298	257	555	305	219	524	2%	-15%	-31	-6%
Assen	1.133	1.186	2.319	1.130	1.106	2.236	0%	-7%	-83	-4%
Groningen	4.460	3.737	8.197	4.561	3.688	8.249	2%	-1%	52	1%
Groote gast	150	110	260	146	106	252	-3%	-4%	-8	-3%
Haren	168	185	353	169	187	356	1%	1%	3	1%
H.zand-S.meer	797	748	1.545	804	668	1.472	1%	-11%	-73	-5%
Leek	262	273	535	283	238	521	8%	-13%	-14	-3%
Marum	140	131	271	139	106	245	-1%	-19%	-26	-10%
Noordenveld	385	387	772	389	342	731	1%	-12%	-41	-5%
Slochteren	210	179	389	205	154	359	-2%	-14%	-30	-8%
Tynaarlo	278	290	568	288	248	536	4%	-14%	-32	-6%
Zuidhorn	199	190	389	227	179	406	14%	-6%	17	4%
RCG/ND	8.480	7.673	16.153	8.646	7.241	15.887	2%	-6%	-266	-2%
	= grootste daling			= kleinste daling, grootste stijging						

Bron: Nieuwsbrief RCG 13, april 2009

Uitgangspunten voor regionale samenwerking

- *De klant staat centraal*
Burgers en bedrijven moeten zo weinig mogelijk merken van institutionele grenzen en barrières.
- *Ontwikkeling en afstemming regionaal, uitvoering lokaal*
In Werkplein participeren de Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD) en het Uitvoeringsorgaan Werknemersverzekeringen (UWV). Werkplein werkt voor de gemeenten Aa en Hunze, Assen en Tynaarlo. Daarnaast werkt de gemeente samen met de gemeente Groningen en de andere gemeenten in Noord-Drenthe.
- *Gebruik maken van elkaars deskundigheid*
Gemeenten en ketenpartners maken gebruik van elkaars expertise.
- *Samenwerken in plaats van concurreren*
Arbeidsmarktinstrumenten worden op elkaar afgestemd. Onderhandelingen met en het opstellen van arrangementen met brancheorganisaties en sectoren worden gezamenlijk gedaan.

Acties op korte termijn

- Regionaal actieplan Jeugdwerkloosheid Drenthe 2009-2011

Voor het bestrijden van de jeugdwerkloosheid is het doel om de verwachte stijging van jeugdwerkloosheid in de komende drie jaren te beperken tot 50%. Ook willen de partijen de jongeren die dat nodig hebben ondersteunen bij het onderhouden of ontwikkelen van hun competenties. Verder willen ze alle jongeren (< 27 jaar) ondersteunen bij het vinden of behouden van werk of hen motiveren om door te leren. In de arbeidsmarktregio Drenthe zijn jongeren zonder startkwalificatie, jongeren met een GGZ-achtergrond en

“generatiewerklozen” benoemd als specifiek kwetsbare groepen. Hiervoor is extra aandacht nodig.

Werkgevers informeren over loonkostensubsidies en (verborgen) vacatures voor nuggers
Werkgevers zijn in 2009 geïnformeerd over loonkostensubsidies. Verder zijn er plannen uitgewerkt om nuggers meer kansen te geven op de arbeidsmarkt. De activiteiten worden uitgevoerd door Werkplein Noord.

- *Een gezamenlijke werkgeversbenadering en regionale samenwerking via Werkplein Noord.*
Vanaf 2008 is een sterke inzet op een gezamenlijke werkgeversbenadering, het opstellen van branchearrangements en op het stimuleren van leren en werken. Het doel is dat een werkgever één contactpersoon krijgt. Dit is de werkgeversadviseur van Werkplein Noord. Het werkgeversteam van Werkplein heeft als taak om werkzoekenden (beter) inzetbaar te maken, duurzame arbeidsparticipatie te stimuleren en bedrijven structureel te voorzien van voldoende gekwalificeerd personeel. Hierbij wordt ook geprobeerd de participatie van de doelgroep met een grote afstand tot de arbeidsmarkt te verhogen. Er wordt tevens een beroep gedaan op het bedrijfsleven om het maatschappelijk verantwoord ondernemen daadwerkelijk in te vullen. Werkgevers worden dus via dit werkgeversteam benaderd en niet via gemeenteamttenaren zelf. (Bron: notitie ‘een werkend netwerk in de regio’).

2.3 De huidige arbeidsmarkt van de gemeente Tynaarlo

Tevredenheid ondernemers

Hanze Connect doet ieder jaar onderzoek naar de tevredenheid van ondernemers uit het midden- en kleinbedrijf over de dienstverlening van gemeenten. In 2008 kwam Tynaarlo van de gemeenten in Drenthe uit op de 3^e plaats. Een hele goede score! (Bron: MKB-vriendelijkste gemeente van Nederland 2008.) Uit het onderzoek bleek tevens dat van de 68 gemeenten in Noord-Nederland Tynaarlo op de 21^e plaats uitkwam. De gemeente Tynaarlo wil in 2010 zelf een onderzoek laten uitvoeren en de resultaten hiervan vergelijken met die van Hanze Connect.

Arbeidsmarkt gemeente Tynaarlo

In de gemeente Tynaarlo zijn ongeveer 8.500 arbeidsplaatsen. Bijna 25% hiervan bevindt zich in de zorgsector. Verder zijn de handel en zakelijke diensten sterk vertegenwoordigd (samen 33%). De gemeente richt zich dan ook voornamelijk op het verhogen van werkgelegenheid in de zorg, recreatie en toerisme. De gemeente stimuleert tevens startende ondernemers en heeft beleid ontwikkeld om het werken aan huis te stimuleren.

Tynaarlo is een echte forenzengemeente. Van de bijna 8.500 arbeidsplaatsen worden ruim 3.700 arbeidsplaatsen ingevuld door werknemers die buiten de gemeentegrenzen wonen. Aan de andere kant zijn er meer dan 8.100 inwoners uit de gemeente Tynaarlo die buiten de gemeentegrenzen werken.

In onderstaande tabel worden gegevens over de beroepsbevolking weergegeven uit 2006. Dit was de meest recente informatie die we nu hebben kunnen vinden. Daarnaast worden recente gegevens over de hoogte en duur van de werkloosheid in 2009 gegeven.

Tabel 2. Overzicht beroepsbevolking Tynaarlo

Cijfers beroepsbevolking gemeente Tynaarlo (2006)			
		Percenta ge Tynaarlo	Percenta ge Nederland
Totaal inwoners	31.500		
Totaal inwoners 15-65 jaar	19.500		
Totaal beroepsbevolking	13.600		
Laag opgeleid	1.500	11%	25%
Middelbaar opgeleid	6.600	49%	44%
Hoog opgeleid	5.500	40%	31%
Werkzame beroepsbevolking	12.900		
Elementaire beroepen	500	4%	7%
Lagere beroepen	2.400	19%	24%
Middelbare beroepen	5.100	39%	38%
Hogere beroepen	2.800	22%	22%
Wetenschappelijke beroepen	2.100	16%	9%
Werkgelegenheid	8484		
Uit eigen gemeente in Tynaarlo	4773		
Van buiten gemeentegrenzen in Tynaarlo	3711		
Uit Tynaarlo buiten gemeentegrenzen	8127		
Forenzen werkzame personen (%)	63 %		
Werkloosheid beroepsbevolking	581		

Werkloosheid

De gemeente Tynaarlo telt in 2009 ongeveer 32.000 inwoners. Hiervan behoren 13.600 inwoners tot de beroepsbevolking. De werkloosheid in de gemeente Tynaarlo is nog geen 5%.

Tabel 3. Aantal Niet werkende Werkzoekenden (NWW'ers) in de gemeente Tynaarlo naar leeftijd

Leeftijdscategorie	Februari 2008	Februari 2009	Vershil in percentage
15 tot 27 jaar ¹	56	55	-2%
27 tot 45 jaar	172	180	5%
45 tot 65 jaar	340	301	-11%
Totaal	568	536	-6%

¹ Leeftijdscategorie gehanteerd door UWV Werkbedrijf. In de praktijk komt 15 jaar zelden voor.

Tabel 4. Duur inschrijving NWW'ers in gemeente Tynaarlo

Duur inschrijving UWV WERKbedrijf	Februari 2008	Februari 2009	Vershil in percentage
0 tot 6 maand	136	183	35%
7 tot 12 maand	52	68	31%
1 tot 2 jaar	116	68	-41%
2 tot 3 jaar	72	62	-14%
Langer dan 3 jaar	192	155	-19%
Totaal	568	536	-6%

Bron tabel 3 en 4: Nieuwsbrief RCG 13, april 2009

In februari 2009 zijn 536 mensen werkloos (althans ingeschreven als niet werkend werkzoekend) in de gemeente Tynaarlo, 288 mannen en 248 vrouwen. Opvallend is dat het NWW-bestand van de gemeente met 6% is gedaald! Hierbij valt op dat de werkloosheid onder mannen met 4% is toegenomen, terwijl die onder vrouwen met maar liefst 14% is gedaald. Dit hangt mede samen met de aard van de werkgelegenheid. De gemeente heeft veel arbeidsplaatsen in sectoren waarin traditioneel veel vrouwen werken (m.n. in de zorg).

Iets meer dan 250 werkzoekenden zijn korter dan een jaar werkloos, 130 mensen tussen de één en drie jaar en 155 mensen langer dan drie jaar. Bijna 30% van de werkzoekenden is langdurig werkloos. Tussen februari 2008 en 2009 is duidelijk sprake van een afname van de langdurige werkloosheid. Daarentegen is het aantal mensen dat minder dan een jaar werkloos vrij sterk gestegen.

Uit recent onderzoek komt naar voren dat verwacht wordt dat er in 2009 in heel Drenthe 3000 werkzoekenden bijkomen en in 2010 nog eens 7000 (bron: Arbeidsmarkt Journaal Noord). De verwachting is dat de gemeente Tynaarlo, waarbij ongeveer tweederde van de arbeidsplaatsen zich bevindt in de zorgsector, handel en dienstverlening, iets minder zwaar getroffen wordt door de werkloosheid dan landelijk.

In de gemeente ontvangen ongeveer 3.500 mensen een uitkering (WWB, WW, AOW, WAO, Wajong, WAZ en Wsw). De gemeente is hierbij financieel verantwoordelijk voor de mensen met bijstandsuitkering en voor de mensen die werkzaam zijn binnen de sociale werkvoorziening (bron: Noordelijke Arbeidsmarktverkenning 2008-2009). Van alle uitkeringsgerechtigden in Tynaarlo hebben 104 mensen een WSW- uitkering in oktober 2009.

Re-integratie van werkzoekenden en het gemeentelijk beleid

Sinds januari 2006 werkt de ISD vanuit het gebouw "Werkplein" in Assen. Het doel van de ISD is om uitkeringsgerechtigden direct naar werk te leiden. Dit wil de ISD doen door

intensieve samenwerking met UWV, een klant- en resultaatgerichte werkwijze en een goed functionerend administratief proces.

Uitgangspunten van het re-integratiebeleid voor werkzoekenden

1. “Werk gaat boven inkomen”
2. Regievoering op arbeidstoeleiding, re-integratie van personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en participatie van personen met weinig tot geen arbeidsperspectief.
3. De eigen verantwoordelijkheid van de burger staat centraal.
4. De inzet van de middelen vanuit de WWB is gericht op het toeleiden naar werk, voorkomen van sociaal isolement, inkomensondersteuning en bestrijden van armoede.
5. De uitvoering is effectief en efficiënt, klantgericht en transparant voor een ieder.

De ISD zal zich nog meer ondernemend en dienstverlenend opstellen.

Met de Wet Werk en Bijstand ligt meer dan ooit het zwaartepunt op werk en zelfredzaamheid.

Aanpak Jeugdwerkloosheid

De gemeente Assen, Tynaarlo en Aa en Hunze de jeugdwerkloosheid als volgt te bestrijden:

1. De aanpak en werkwijze ten aanzien van de doelgroep jongeren intensiveren.
2. Jongeren via een intensieve begeleiding (weer) perspectief geven.
3. Bij de trajecten uitgaan van een integrale aanpak, zodanig dat de jongere naar arbeid wordt geleid of kan terugkeren in het onderwijs.
4. In samenwerking met UWV en lokale werkgevers een pool van leerwerkplekken op te zetten waarbij de jongeren arbeidsritme en werkervaring op kunnen doen, zodat zij actief blijven en hun afstand tot de arbeidsmarkt niet verder oploopt.

(Bron: Aanpak jeugdwerkloosheid, zie bijlage raadsvergadering juli 2009, gemeente Assen)

Voor de uitvoering is een specifiek Jongerenpunt ingericht. Hier wordt met meerdere organisaties samengewerkt, waaronder het Regionale Meld- en Coördinatiepunt, het UWV en scholingsinstellingen. Hierbij wordt maatwerk in dienstverlening met een sturend en soms dwingend karakter geleverd. Het beleid is er ook op gericht om jongeren langer op school te houden. Hierbij ligt het accent om mbo-leerlingen langer te laten doorleren. Zo krijgen ze betere kansen op de arbeidsmarkt.

Opleidingsniveau

De beroepsbevolking in het Noorden van Nederland heeft in verhouding met de rest van Nederland een laag opleidingsniveau. De gemeente Tynaarlo springt hier zeer positief tussenuit en kent zelfs een hoger opleidingsniveau dan het landelijke gemiddelde.

In Nederland heeft gemiddeld 75% van de beroepsbevolking een middelbare of hoge opleiding. In gemeente Tynaarlo is dit bijna 90%, waarbij het grootste verschil ligt in hoog opgeleiden (31 % voor Nederland en 40 % voor Tynaarlo).

85% van de beroepsbevolking in de gemeente Tynaarlo heeft een opleiding op middelbaar of hoog niveau afgerond.

De verwachting is dat de vraag naar laagopgeleiden stagneert en de vraag naar hoog opgeleiden toeneemt. Voor het streven naar een hoogwaardige kenniseconomie staat Tynaarlo er relatief goed voor.

Schooluitval

Het Regionale Meld- en Coördinatiepunt (RMC) spant zich in om schooluitval te verminderen. Het beleid van het RMC is van toepassing na de volledige en partiële leerplicht. Het betreft aanvullende regelgeving voor voortijdig schoolverlaters van 16 tot 23 jaar die niet in het bezit zijn van een “startkwalificatie”. Het streven is dat een jongere minimaal een startkwalificatie met het HAVO- of MBO niveau 2 diploma heeft. Jongeren van 16 tot 23 jaar zonder startkwalificatie vallen niet onder de verantwoordelijkheid van de leerplichtambtenaar, maar onder een trajectbegeleider van het RMC. Het RMC Noord en Midden Drenthe heeft vier trajectbegeleiders die samen verantwoordelijk zijn voor de leerplicht van deze groep en voor de aanpak van voortijdig schoolverlaten. Het RMC Noord en Midden Drenthe is gehuisvest in Assen.

Sociale Werkvoorziening

Alescon voert de WSW voor 6 gemeenten uit, waaronder voor Tynaarlo. De wetgeving met betrekking tot de Wsw is in 2008 gewijzigd. De modernisering van de Wsw is erop gericht meer mensen aan het werk te helpen, niet alleen binnen de beschermde muren van de Wsw, maar ook daar buiten. De ontwikkeling wordt gekenschetst als ‘Van binnen naar buiten’. De raad heeft in juli 2008 de beleidsnotitie vastgesteld. Er is een raamovereenkomst gesloten voor de periode van 2011 tot 2016 en een uitvoeringsovereenkomst voor 2009 en 2010. Het doel is om over 6 jaar de helft van alle WSW-geïndiceerden extern te plaatsen. Alescon heeft als opdracht om voor de 6 gemeenten samen 155 fte begeleid werken te realiseren.

Alescon heeft eind 2008 en in 2009 meerdere bijeenkomsten georganiseerd om de geïndiceerde mensen voor te lichten over ontwikkelingen in de Wsw. Alle mensen met een indicatie moesten een beschikbaarheidsformulier invullen. Zo nodig is bij het invullen daarvan ondersteuning verleend. Gewezen werd op de consequenties van het niet (tijdig) invullen van deze formulieren. De opkomst voor deze bijeenkomsten was slecht, ondanks herhaalde oproepen en aangetekend schrijven. Dit is niet een specifiek probleem voor de gemeente Tynaarlo, maar eveneens voor de andere gemeenten. Mensen die de beschikbaarheidstoets niet hebben ingevuld en ondertekend, worden (uiteindelijk) van de wachtlijst gehaald. De verstreckende gevolgen hiervan zijn dat Alescon gedwongen wordt in te krimpen over twee jaar en dat de gemeente deze inwoners weer tegen komt in de bijstand.

Op het moment waarop de inventarisatie van de wachtlijst gestart is stonden er 22 mensen op de wachtlijst voor gemeente Tynaarlo. Van deze 22 zat er één persoon in een voortraject. Eén persoon uit Tynaarlo is van de wachtlijst uitgeschreven wegens het niet meewerken / niet reageren (januari 2009). Op 1 oktober 2009 hebben 82 mensen een arbeidsovereenkomst met Alescon, waarvan er 21 mensen gedetacheerd. 22 mensen werken begeleid en het totaal aantal mensen dat werkt conform de Wsw is 104.

Alescon heeft opdracht gekregen om zoveel mogelijk werkplekken te creëren. Ook is de controle op de wachtlijsten aangescherpt en wordt er sterk ingezet op de beweging ‘van binnen naar buiten’. Er zijn afspraken gemaakt om de resultaten te monitoren.

2.4 Lokaal arbeidsmarktbeleid

Het beleid is erop gericht om uitkeringsgerechtigden en herintreders goed geëquipeerd de arbeidsmarkt te laten betreden. Jeugdwerklozen en mensen met een bijstandsuitkering krijgen prioriteit, maar het streven is om iedereen die naar werk zoekt te ondersteunen. Goed onderwijs zien we in dit verband als een eerste voorwaarde. Verder streven we ernaar om

burgers die op latere leeftijd nog willen leren, de mogelijkheid te geven alsnog een startkwalificatie te halen. Dit moet gerealiseerd worden door volwasseneneducatie en inburgering.

De visie van de gemeenten Tynaarlo, Aa en Hunze en Assen sluit aan op het uitgangspunt 'Werk boven inkomen'. De gemeente voert de regie en de eigen verantwoordelijkheid van de burger staat centraal. De middelen voor het uitvoeren van de Wet werk en bijstand (WWB) worden aangewend voor het voorkomen van sociaal isolement, inkomensondersteuning en het bestrijden van armoede. Om te voorkomen dat jongeren buiten beeld raken als ze werkloos zijn of niet meer naar school gaan staat een sluitende aanpak voorop. De registratie van leerlingen door het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC) zorgt er voor dat schooluitval tijdig wordt gesignaleerd. Wanneer een jongere om wat voor reden dan ook van school af is gegaan zonder startkwalificatie, kan er nog het Voortgezet Algemeen Volwassenen Onderwijs (VAVO)-traject gevolgd worden.

Niet uitkeringsgerechtigde werklozen en Anw-gerechtigden (nuggers en anw-ers) hebben recht op dezelfde re-integratiemogelijkheden als mensen met een uitkering. De kosten hiervoor kunnen echter geheel of gedeeltelijk in rekening worden gebracht.

Conclusie

De werkloosheid in de gemeente Tynaarlo is relatief laag. De samenwerking tussen de organisaties in Werkplein is in het algemeen goed. Natuurlijk blijft er altijd ruimte om op onderdelen verbeteringen aan te brengen. De focus op jongeren heeft weliswaar gezorgd voor een lage werkloosheid in deze groep, maar juist bij de huidige recessie zijn maatregelen vereist om verdere werkloosheid onder jongeren te voorkomen. Daarnaast blijven inspanningen vereist voor oudere werkzoekenden.

De gemeente richt zich met name op het bevorderen van kansen voor werkzoekenden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. In de praktijk betekent dat er vooral afspraken worden gemaakt om de kansen voor lager opgeleiden en langdurig werklozen te vergroten. Daarom wordt regionaal samengewerkt in het verband van Werkplein Noord en worden ook de banden met het onderwijs en met Jeugdzorg Drenthe aangehaald.

3. Concretisering arbeidsmarktbeleid

Er zijn doelen en acties geformuleerd op korte termijn en op middellange termijn. De korte termijn doelstellingen (D.1 t/m D.8) en acties (A.1 t/m A.5) lopen tot het voorjaar van 2010. De middellange doelstellingen (D. 9 t/m D. 14) lopen tot 2019.

3.1 Korte termijn doelstellingen

D.1 Stimuleren van de lokale economie

De gemeente organiseert regelmatig bedrijfsbezoeken en onderhoudt contacten met het bedrijfsleven via Werkplein Noord en de ondernemersfederatie. Hierbij vindt informatie en advies aan werkgevers plaats. Via de ISD worden acties en maatregelen getroffen om werkzoekenden zo goed mogelijk te begeleiden naar werk.

Tevens ondersteunt de gemeente initiatieven die aansluiten bij het beleid van de gemeente en een bijdrage leveren aan de economie. Hierbij zet de gemeente met name in op de sectoren zorg, recreatie en toerisme. Daarnaast zet de gemeente zich in om regeldruk te verminderen en administratieve lasten terug te dringen.

We doen een beroep op de werkgevers in onze gemeente om werkervaringsbanen aan te bieden aan werkzoekenden. Ook in de gemeentelijke organisatie zelf en in de door ons gefinancierde organisaties worden werkervaringsbanen en stageplaatsen aangeboden. De banen worden bemiddeld door de mensen van Werkplein. De bedrijvencontactfunctionaris zorgt via de ondernemersfederatie van de gemeente Tynaarlo (OFGT) en werkbezoeken voor draagvlak voor werkervaringsplaatsen bij de ondernemers.

Er zijn verschillende subsidievormen voor werkervaringsplaatsen. Ondernemers en werkzoekenden krijgen hiervan een overzichtelijk voorlichtingspakket.

D.2 Bedrijven stimuleren maatschappelijk verantwoord te ondernemen.

Het werkgeversteam van Werkplein Noord reikt werkgevers instrumenten aan om (meer) maatschappelijke verantwoordelijkheid te nemen. In het team zijn medewerkers vertegenwoordigd van het vacatureteam, de ISD en het UWV. Deze samenwerking heeft als gemeenschappelijk belang de werkloosheid te bestrijden en een netwerk te creëren.

In het team worden afspraken gemaakt over de werkbezoeken die de adviseurs van Werkplein brengen aan de bedrijven in onze regio. Ook worden bedrijven en werkzoekenden uitgenodigd voor informatiebijeenkomsten. De expertise van elke partner speelt in de samenwerking een grote rol. Het versterken van elkaar, knelpunten oplossen en het bereiken van de vooraf gestelde doelen.

Verschillende bedrijven ontwikkelen projecten voor het opleiden van eigen personeel. In deze opleidingstrajecten worden ook mogelijkheden geboden aan mensen met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt. Als gemeente willen we dit soort projecten waar mogelijk ondersteunen, ook financieel. Ook initiatieven die bijdragen aan het versterken van duurzaamheid en kansen bieden voor mensen met een grote(re) afstand tot de arbeidsmarkt wil de gemeente waar mogelijk ondersteunen.

D.3 Samenwerken in de regio Groningen - Assen op het gebied van bedrijventerreinen

Het doel van het regionaal Programma Bedrijventerreinen is het versterken en het profileren van de economische positie (zowel nationaal als internationaal) van de Regio Groningen-

Assen en tegelijkertijd de gebiedskwaliteiten te behouden. Deelnemers in het Programma Bedrijventerreinen zijn de gemeenten Assen, Groningen, Haren, Hoogezand-Sappemeer, Leek, Noordenveld, Tynaarlo en de provincies Groningen en Drenthe. Er zijn en worden bovenregionale bedrijventerrein gerealiseerd. Ongeveer 95% van de bedrijfsverplaatsing komt vanuit de Regio Groningen-Assen. Door samenwerking van gemeenten wordt de dienstverlening aan het bedrijfsleven verhoogd. De bedrijfscontactfunctionarissen verwijzen niet alleen naar bedrijventerreinen in de eigen gemeente, maar kunnen ook helpen bij een ‘warme overdracht’ naar een buurgemeente.

Naast promotie en acquisitie stemmen de overheden het aanbod van de bedrijventerreinen af op de markt. Alle deelprojecten staan in het Uitvoeringsprogramma 2007/2008 ‘De Regio Werkt!’. De projecten hebben tot doel de kwaliteit van de bedrijventerreinen of de dienstverlening aan ondernemers te verbeteren. Het programma wordt in 2009 geactualiseerd.

D.4 Stimuleren werkgelegenheid Zorg

Voor het stimuleren van de werkgelegenheid in de zorg worden momenteel twee sporen gevolgd. Enerzijds is er het Projectplan Zorgstrategie van de Regio Centraal Groningen en Noord Drenthe (RCG ND) en Zorgplein Noord. Anderzijds zoekt het werkgeversteam van Werkplein contact met de zorgaanbieders binnen onze regio om zo tot afspraken te komen over het inzetten van klanten ‘uit de kaartenbak’ van de ISD en het UWV in de zorg.

Een deel van de functies in de zorg heeft te weinig reguliere aanwas van nieuwe medewerkers. Voor de instroom zullen andere manieren worden gezocht om toch voldoende zorg te kunnen blijven leveren. De laatste jaren was er een toename te zien van het aantal vacatures in de zorg binnen regio Groningen en Drenthe. De verwachting is dat ook op de middellange termijn tekorten zullen ontstaan in de zorg (bronnen: Arbeidsmarktverkenning 2007 en Noordelijke Arbeidsmarktverkenning 2008). Dit biedt kansen om knelpunten aan de onderkant van de arbeidsmarkt (gedeeltelijk) op te lossen. Gestreefd wordt om ook voor laag opgeleiden zonder startkwalificaties mogelijkheden te zoeken om de arbeidsparticipatie te bevorderen. De gemeente Tynaarlo zet zich in om de mogelijkheden in de zorgsector in de toekomst nog meer te benutten. Tevens wil de gemeente zich inzetten om andere vormen van participatie in de zorg te ondersteunen.

Naast de werkzaamheden door RCG Noord Drenthe en Zorgplein Noord is het werkgeversteam van Werkplein bezig met het aansporen van de zorginstellingen om mensen van de onderkant van de arbeidsmarkt in dienst te nemen of een ervaringsplaats aan te bieden. De portefeuillehouder participeert in de Stuurgroep.

Aan de ene kant wordt in de gehele regio gewerkt aan het bewustzijn van de kansen die hier liggen. Op 26 november 2009 vindt een grote conferentie “Regionale arbeidsmarkt in beweging” plaats in Assen. De gemeente Tynaarlo is zowel bestuurlijk als ambtelijk betrokken bij de voorbereiding van deze conferentie.

Aan de andere kant wordt door het werkgeversteam met individuele bedrijven en instellingen afspraken gemaakt om werknemers in de zorg te bemiddelen.

Recreatie en toerisme

De gemeente wil het recreatief-toeristisch bedrijfsleven daar waar mogelijk ruimte bieden voor uitbreiding of het realiseren van nieuwe vestigingslocaties. Het aanbod van dag- en verblijfsrecreatie willen we op peil houden en inspelen op veranderende wensen en trends. Het streven is om het aanbod van slecht-weervoorzieningen te laten groeien. Het gemeentelijk

beleid is verder gericht op het vervolmaken van de bestaande voorzieningen, waaronder met name de wandel-, ruiters- en fietsmogelijkheden.

Groei van bestaande recreatiebedrijven moet mogelijk zijn, mits zorgvuldig ingepast in het landschap. Plannen van individuele ondernemers worden beoordeeld op basis van een goed omgevingsplan dat helderheid verschaft over de ruimtelijke inrichting en inpassing en over de toegevoegde waarde van de uitbreiding voor de gehele structuur. Kwaliteitsverbetering van recreatiecomplexen heeft mede ten doel om het landschap en de natuur te versterken.

Voor het ondersteunen van ondernemers in de recreatie worden in 2009 twee onderzoeken uitgevoerd. Het recreatieonderzoek Drentsche Aa dat inzicht moet geven in de motieven van toeristen die naar het gebied komen. Aan de hand van het onderzoek kunnen de ondernemers hun product bijstellen. En het onderzoek door de werkgroep Hunzegebied dat als onderbouwing dient voor de ontwikkeling van het gebied achter de Hondsrug.

Daarnaast oriënteert de gemeente zich op de mogelijkheden om diensten op het gebied van toerisme en recreatie, kunst en cultuur meer bekendheid te geven via het Drents Internet Platform.

D.5 Stimuleren van de kleinschalige bedrijvigheid

Voor het stimuleren van de kleinschalige bedrijvigheid zijn beleidsregels vastgesteld die het makkelijker moeten maken om aan huis een bedrijf te beginnen. De beleidsregels zijn vastgelegd in een facetbestemmingsplan, zodat op alle locaties in de gemeente dezelfde uitgangspunten gelden.

D.6 De relatie tussen ondernemers en de gemeente verder versterken

De gemeente wil de relatie met het bedrijfsleven versterken door:

- De samenwerking te intensiveren tussen het werkgeversteam en ondernemers
- De bedrijvencontactfunctionaris als 1^e aanspreekpunt
- 1 digitaal loket voor vergunningen, ontheffingen en bestemmingsplanwijzigingen
- Verminderen regeldruk
- Structureel overleg tussen portefeuillehouder en afvaardiging ondernemers
- Vullen gemeentelijke website en website OFGT met informatie voor ondernemers

D.7 Verbeteren aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt

De gemeente werkt samen met diverse onderwijsinstellingen, o.a. met het Zernike College in Zuidlaren en met het AOC Terracollege in Eelde.

Om de aansluiting te verbeteren wordt mede gebruikt gemaakt van een betere benoeming van competenties van leerlingen. De methode die de competenties in kaart brengt wordt al gebruikt door Alescon en de werkbemiddelaars van de ISD, maar deze samenwerking kan worden geïntensiveerd.

Wanneer een leerling van 16 jaar of ouder om wat voor reden dan ook zonder diploma van school gaat, kan hij of zij onder voorwaarden in aanmerking komen voor een VAVO-traject. Hiervoor is door de gemeenten Noordenveld, Westerkwartier en Tynaarlo- in samenwerking met het ROC 'Alfa College' - een VAVO-procedure afgesproken. De uitgangspunten voor een traject zijn dat het Alfa College de inhoudelijke haalbaarheid van het Voortgezet Algemeen Volwassenen Onderwijs (VAVO) -traject beoordeelt en de gemeente Tynaarlo de financiële haalbaarheid beoordeelt. Op deze manier draagt de gemeente er aan bij dat schoolverlaters alsnog een startkwalificatie behalen.

D.8 Effectieve re-integratie van werkzoekenden

De ISD, Alescon en de andere partners op de arbeidsmarkt leveren inspanningen om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt toe te leiden naar werk.

De gemeente heeft er op aangedrongen dat de ISD en Alescon in 2009 duidelijke informatie aanleveren over het aantal trajecten, de werking van de trajecten en de kosten.

De ISD dient maximaal in te zetten op het re-integreren van bijstandsgerechtigden. Een groot deel van het klantenbestand van de gemeente bestaat uit participatieklanten. Voor deze klanten zal de ISD verder gaan met het ontwikkelen van trajecten die de arbeidsmarktparticipatie bevorderen. Hierbij dienen de mogelijkheden voorop te staan en niet de beperking: iedereen doet mee, ook wanneer dit niet leidt tot volledige onafhankelijkheid van inkomensondersteuning.

Ook zal de bedrijfscontactfunctionaris van de gemeente Tynaarlo afspraken maken met Werkplein over de benadering van werkgevers en de uitstroom naar arbeid.

Verder heeft de gemeente gevraagd om binnen het "Meedoenbeleid" steeds meer over te gaan tot verstrekkingen in natura. De ISD zal dit verder ontwikkelen. Ook wordt binnenkort aan de Raad een aantal verordeningen voorgelegd. Dit betreft de Meedoeverordening, de verordening Werkleeraanbod, de Wet Investing in Jongeren en de verordening Cliëntenparticipatie. Aan de ISD is ook gevraagd informatie aan te leveren over het aantal cliënten die de afgelopen twee jaar gebruik hebben gemaakt van volwasseneneducatie.

3.2 Acties

A.1 Tevredenheidsonderzoek ondernemers

De gemeente wil graag een tevredenheidsonderzoek onder ondernemers in de gemeente laten uitvoeren. Door middel van het meten van de tevredenheid van de ondernemers in de gemeente (nulmeting) wordt inzicht gekregen in het ondernemersklimaat binnen de gemeente. Alleen het meten van de tevredenheid geeft nog geen impuls aan de arbeidsmarkt. Door een zeven gemiddeld als doelstelling te hanteren (gebaseerd op de door de ondernemers gegeven cijfers van nul tot tien), wordt de lat voor het ondernemersklimaat door ons hoog gelegd.

Aan deze enquête moet ook een onderzoek naar eventuele verbeterpunten gelieerd worden. Het ondervragen van en mee laten denken van ondernemers over verbeteringen en zwakke punten binnen de gemeente dient twee doelen. Enerzijds wordt de nulmeting gehouden, anderzijds wordt een eerste stap voor verbetering gezet. Het onderzoek kan worden gekoppeld aan de werkgeversbenadering. Door bij elk bedrijfsbezoek een vragenlijst af te nemen of te laten invullen, wordt de tevredenheid onder de ondernemers gemeten.

De tevredenheid van de ondernemers is mede verbonden met het succes van de werkgeversbenadering van Werkplein. Wanneer de gemeente en de ondernemers van elkaar kunnen profiteren door de bemiddeling van Werkplein, snijdt het mes aan twee kanten. Enerzijds kan de bevolking profiteren door middel van vacatures die ingevuld kunnen worden door klanten van het UWV en de ISD. Anderzijds worden de ondernemers ondersteund om eenvoudig in contact te komen met kandidaten, waarbij soms ook gebruik kan worden gemaakt van een (loonkosten-) subsidie.

A.2 Jaarprogramma werkbezoeken aan ondernemers

Het college van B&W heeft de ambitie het contact met de ondernemers te versterken en hiervoor regelmatig een bedrijf te bezoeken. Er is een jaarprogramma opgesteld voor het afleggen van de werkbezoeken. De bezoeken worden voorbereid door het opstellen van een inhoudelijke agenda.

A.3 Actualiseren en digitaliseren bestemmingsplannen bedrijventerreinen

Onder de nieuwe wet op de Ruimtelijke Ordening moeten bestemmingsplannen iedere 10 jaar opnieuw worden vastgesteld. Hiervoor zijn we het Project “Actualiseren en digitaliseren bestemmingsplannen” gestart. Voor 2009 en 2010 staat het actualiseren van de bestemmingsplannen voor bedrijventerreinen op het programma. Als dit is afgerond kan via internet bekeken worden welke rechten en plichten er gelden voor een bepaald perceel op een bedrijventerrein.

A.4 Project Werkgeversbenadering (Werkgeversteam)

De werkgeversbenadering van Werkplein is in volle gang. Leden van het werkgeversteam bezoeken de bedrijven. Voor een optimaal resultaat moet er voldoende afstemming zijn met de bedrijfsbezoeken die de bedrijvencontactfunctionaris en de wethouders afleggen. Deze afstemming houdt in dat er een informatieoverdracht plaatsvindt en dat dubbele bezoeken voorkomen worden.

Het eerste doel van de werkgeversbenadering is via een klantgerichte aanpak problemen bij bedrijven te constateren en waar mogelijk te verhelpen. Nadat bedrijven zijn bezocht moet er nazorg plaatsvinden om zo de geconstateerde problemen op te lossen en uiteindelijk de tevredenheid en het succes van de ondernemers te verhogen.

Het tweede doel is werkzoekenden inzetbaar te maken, met als resultaat een duurzame arbeidsparticipatie². Hiermee worden bedrijven structureel voorzien van voldoende gekwalificeerd personeel. Onderdeel daarvan is de participatie van de doelgroep met een grote afstand tot de arbeidsmarkt verhogen. Om dit te bereiken wordt een beroep gedaan op de werkgevers, om daadwerkelijk uitvoering te geven aan maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Om arbeidsplaatsen te behouden en werkloosheid te voorkomen wordt een netwerk gecreëerd waarbij de expertise van elke partner een grote rol speelt in de samenwerking. Hierdoor versterkt men elkaar, worden knelpunten opgelost en voorafgestelde doelen bereikt. Het is ook van belang dat voor nieuw te vestigen bedrijven contact wordt gezocht met het werkgeversteam, zodat geanticipeerd kan worden op eventuele vacatures. Afsproken is dat het werkgeversteam hiervoor een plan van aanpak opstelt.

A.5 In beeld brengen re-integratie-inspanningen

De gemeente heeft er op aangedrongen dat de ISD, Alescon, de Regionale opleidingscentra en het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt Noord- en Midden Drenthe hun re-integratie-inspanningen beter in beeld brengen en houden.

Ook aan de stichting Vluchtelingenwerk en Verslavingszorg Noord-Nederland zijn gegevens gevraagd over de resultaten van hun inspanningen. In 2009 zijn alle 7 personen uit de gemeente Tynaarlo die het inburgeringsprogramma hebben doorlopen geslaagd voor hun inburgeringsexamen.

In het kader van de Participatiewet is het extra van belang dat de gemeente goed inzicht krijgt in de effectiviteit van het re-integratiebeleid en gerichte maatregelen treft om participatie te

---

² Gestreefd wordt naar bemiddeling van banen van minimaal een jaar. Uiteraard is de inzet er op gericht zoveel mogelijk structurele arbeidsplaatsen te creëren.

bevorderen. De middelen voor re-integratie, inburgering en volwasseneneducatie worden gebundeld. Het doel hiervan is enerzijds mensen makkelijker te ondersteunen en anderzijds de gemeente meer beleidsruimte te geven.

De doelgroep is iedereen van 18 jaar en ouder en onder omstandigheden 16- en 17-jarigen.

De ISD zal in het najaar van 2009 per gemeente informatie aanleveren over de participatie van cliënten. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een nieuw instrument: 'de participatieladder'. Het doel hiervan is de participatie te bevorderen door beter aan te sluiten bij de individuele situatie van cliënten. Voor de een betekent dat bijvoorbeeld meer sociale contacten te ondernemen, voor de ander vrijwilligerswerk gaan doen of actieve ondersteuning bij het zoeken naar betaald werk.

De participatieladder ziet er als volgt uit:

1. Betaald werk
2. Betaald werk met ondersteuning
3. Onbetaald werk
4. Deelname georganiseerde activiteiten
5. Sociale contacten buitenshuis
6. Geïsoleerd

Aan de hand van deze categorisering zal de ISD inzicht verschaffen aan de gemeente over activeringstrajecte en re-integratietrajecten en –middelen. Integrale samenwerking met het ROC / volwasseneneducatie is een voorwaarde. Het ROC, de gemeente en de ISD moeten gezamenlijk komen tot een passend en sluitend pakket voor de volwasseneneducatie: voor de klanten van de ISD maar ook voor de andere inwoners van de gemeente Tynaarlo.

Voor de implementatie van het participatiebudget is verdere uitwerking van de visie en samenwerking van ketenpartners noodzakelijk.

Maatschappelijke participatie

In de notitie 'Maatschappelijke participatie' (2007) is het gemeentelijk beleid met betrekking tot maatschappelijke participatie uitgewerkt. Kerndoel is om "iedereen maatschappelijk te activeren". De ISD heeft de regierol gekregen. De uitvoeringsregels en voorzieningen zijn uitgewerkt in de notitie 'Meedoen mogelijk maken'. In casu:

- De Meedoenverordening
- Het Meedoenpact
- De kindervakanties
- Het jeugdsportfonds
- Mensen in de bijstand te begeleiden op de werkvloer als dat nodig is (door Alescon)

Het bestand van de gemeente Tynaarlo bestaat voor het grootste deel uit participatieklanten en niet uit werkkanten. De gemeente Tynaarlo heeft de visie dat iedereen mee doet zover als zijn of haar mogelijkheden gaan. Door werk, vrijwilligerswerk of andere activiteiten die betekenen dat hij of zij participeert. Participatie is ook goed mogelijk door plaatsen te creëren of te bieden waar mensen met begeleiding op de werkvloer ("1 op 1 – begeleiding") een zinvolle maatschappelijke bijdrage kunnen leveren en gerespecteerd worden.

Project Kansrijk Samenwerken

Het project Kansrijk Samenwerken vloeit ook voort uit de notitie 'Meedoen Mogelijk Maken': projecten ontwikkelen die het ook voor onze inwoners die niet of niet volledig kunnen participeren via de reguliere arbeidsmarkt mogelijk maakt om actief deel te nemen aan de samenleving, een bijdrage leveren.

Doel van het project Kansrijk Samenwerken: doel is om in de gemeente Tynaarlo:

- a. rond het thema ‘arbeid, vrijetijdsbesteding, scholing en vrijwillige inzet’ het meedoen te vergroten van inwoners die op enigerlei wijze kwetsbaar zijn en
- b. de leefbaarheid in bepaalde gebieden te bevorderen.

3.3 Middellange termijndoelstellingen

D9. Ondernemersbeoordeling van de gemeente

De gemeente staat voor een goede dienstverlening aan alle burgers en zeker ook aan ondernemers. Hiervoor wordt mede gekeken naar het onderzoek ‘MKB –vriendelijkste gemeente’ (zie ook A.1).

D10. Het realiseren van het laagste werkloosheidscijfer van de provincie Drenthe

Tynaarlo heeft op de gemeente De Wolden na de laagste werkloosheid in de provincie Drenthe. Ons streven is, door alle bovenstaande inspanningen, te komen tot het laagste werkloosheidscijfer van de gemeente in de provincie.

D11. Het terugbrengen van de jeugdwerkloosheid naar 3%

De gemeente spant zich in om de jeugdwerkloosheid terug te brengen naar 3%. Hierbij worden de jongeren die behandeld worden in een instelling niet meegerekend. Daarvoor leveren de instellingen zelf inspanningen en wordt ook samengewerkt met de gemeente. In samenwerking met de gemeente Assen, de gemeente Aa en Hunze zijn de plannen voor het Regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid uitgewerkt.

“Ik wil graag naar school, misschien wel werken en leren maar ik weet niet wat ik leuk vind” of “Ik wil stoppen met school, ik heb nog geen werk maar moet wel rekeningen betalen, wat moet ik nu?” Lastige vragen waar cliënten mee te maken kunnen krijgen. Perron J kan antwoord geven op deze vragen. Perron J is het jongerenloket van Werkplein Noord. In Perron J zijn de krachten gebundeld tussen het UWV Werkbedrijf, de ISD en het Regionaal Meldpunt voortijdig Schoolverlaters (RMC). In nauwe samenwerking met het werk-leerloket helpt Perron J de jongeren tot 27 jaar met opleiding en scholing, het vinden van werk en het aanvragen van een uitkering. De regering heeft bepaald dat iedereen tot 27 jaar aan het werk is of een opleiding volgt. Voor cliënten in deze groep, gelden speciale regels. Zowel jongeren die (willen) stoppen met school, maar nog geen werk hebben, als jongeren die willen studeren (al dan niet in combinatie met werken), kunnen bij Perron J terecht. Perron J adviseert ook gehandicapte jongeren die onder de WAJONG vallen.

D12. Terugbrengen van schooluitval naar 0%.

De ISD zal de sluitende aanpak met de ketenpartners verder optimaliseren. Hierbij is de insteek dat alle jongeren naar school gaan of werk hebben. Specifieke aandacht gaat uit naar de groep werkloze jongeren zonder startkwalificatie. Het is daarom tijd voor maatwerk en dienstverlening met een sturend en soms dwingend karakter.

De combinatie van leren en werken is daarbij voor jongeren een effectieve en duurzame route naar de arbeidsmarkt. In samenwerking met scholingsinstellingen, gemeente, bedrijven en UWV zal dit speerpunt in beleid worden ontwikkeld.

D13. Het realiseren van het (relatief) hoogste aantal stageplaatsen van de provincie Drenthe en creëren van werkervaringsplaatsen

Met werkgevers- en werknemersorganisaties, onderwijsinstellingen en in de gemeentelijke organisatie worden afspraken gemaakt om meer stageplaatsen en meer werkervaringsplaatsen beschikbaar te stellen. Doel hiervan is de voorbereiding en toeleiding naar de arbeidsmarkt te verbeteren. De gemeente maakt ook zelf afspraken over de invulling van 10 leer-werkbanen in het kader van het Actieplan Jeugdwerkloosheid.

D.14 Wegwerken wachtlijsten bij de sociale werkvoorziening

Het doel is om mensen kans op arbeid te geven en de wachtlijsten bij Alescon te verminderen. Hiervoor worden inspanningen geleverd om begeleid werken te promoten, na te gaan of mensen (nog) beschikbaar zijn voor arbeid en al dan niet terecht nog op de wachtlijst staan. Ook zal de gemeente meer invulling geven aan de regierol ten aanzien van de Wsw-organisatie Alescon. Het convenant met zorgaanbieders is er op gericht meer arbeidsplaatsen te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. In de Stuurgroep en Projectgroep Werkgeversstrategie worden strategie en uitvoeringsafspraken uitgewerkt.

4. Uitvoering

In de voorgaande hoofdstukken is opgenomen wat het gemeentelijk en regionaal arbeidsmarktbeleid voor de komende jaren is. Dit hoofdstuk beschrijft voorstellen voor uitvoering. In paragraaf 4.1 wordt ingegaan op de betrokkenheid van partners en afdelingen bij het geformuleerde beleid en in paragraaf 4.2 op de dekking van de kosten.

4.1 Organisatie en uitvoering

Deze arbeidsmarktnotitie wordt besproken met ambtenaren en portefeuillehouder, medewerkers van de ISD, Werkplein, Alescon en het WWB- en WSW cliënten- adviesorgaan. Vervolgens worden de opmerkingen verwerkt en wordt de notitie aan het College en de Raad voorgelegd.

In de contacten die beleidsmedewerkers met organisaties hebben waar ze regie op voeren, worden afspraken gemaakt over de uitvoering en de concrete invulling van afspraken. In de projecten worden afspraken gemaakt voor de evaluatie. Over de effecten van de projecten wordt ook via de reguliere managements- en beleidsrapportages verslag gedaan.

4.2 Dekking van de kosten

Doelstellingen en acties

D.1 t/m D.10 en A.2 t/m A.5

D.11

D.12

A.1

D.14

Kosten

Reguliere ambtelijke kosten (reeds gedekt)

Re-integratiemiddelen (reeds gedekt)

Middelen volwasseneneducatie (reeds gedekt)

Tevredenheidsonderzoek ondernemers:

€13.000

Wegwerken wachtlijsten: kosten in kaart brengen

Bronnen

Alescon Jaarverslagen 2008.
Arbeidsmarkt Journaal, nummer 3, aug. 2009.
Arbeidsmarkt Journaal Noord, aug.2009.
Beleidsprogramma Iedereen doet mee. 2007.
Beleidsakkoord Werken aan de toekomst.
Bestuursakkoord Samen aan de slag, VNG en rijk, 2007.
Calibris / STAMM CMO Drenthe / Zorgplein Noord, Arbeidsmarktverkenning 2007 en verder, november 2007.
Collegeprogramma gemeente Tynaarlo 2006-2010.
Gemeente Tynaarlo, notitie Maatschappelijke Participatie, 2009.
Hanze Connect, MKB-vriendelijkste gemeente van Nederland 2008. Totaalrapport Nederland en provincies.
Inspectie Werk en Inkomen, Regionale samenwerking arbeidsmarktbeleid. Verkennende studie, juni 2008.
ISD, Aanpak jeugdwerkloosheid, bijlage bij raadsvergadering juli 2009.
ISD, notitie Meedoen mogelijk maken, 2008.
Memo m.b.t. leren en werken en convenant jeugdwerkloosheid.doc, juni 2009
Nieuwsbrief RCG 13, april 2009.
Notitie "Een werkend netwerk in de regio", 2007.
Regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid Drenthe 2009-2011.
"De regio werkt!", programma 2007/2008 Regionale Samenwerking Bedrijventerreinen.
Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) van de Universiteit van Maastricht, Zonder diploma. Aanleiding, Kansen en Toekomstintenties, februari 2009.
RUG / CAB, Noordelijke Arbeidsmarktverkenning 2008.
RUG / CAB, Noordelijke Arbeidsmarktverkenning 2008-2009.
STAMM en gemeenten, Project Kansrijk samenwerken 2008-2009.
VNG, De regio werkt! Succesvol regionaal arbeidsmarktbeleid: visie en voorbeelden.
VNG, Regionaal arbeidsmarktbeleid. De stand van zaken bij gemeenten, voorjaar 2008.

AFKORTINGEN

EVC	Erkenning Verworven Competenties
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
ISD	Intergemeentelijke Sociale Dienst
Nuggers	Niet-uitkeringsgerechtigden
NWW'ers	Niet-werkende werkzoekenden
OFGT	Ondernemersfederatie Gemeente Tynaarlo
RMC	Regionale Meld- en Coördinatiepunt
SZW	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekering
VAVO	Voortgezet Algemeen Volwassenen Onderwijs
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
WAJONG	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening Jonggehandicapten
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WTV	Werktijdverkorting
WWB	Wet Werk en Bijstand